

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Gautsch o volilni izpre-
membi in pasivni odpor
železničarjev.

V soboto popoldne je bila pri Gautschu deputacija industrijcev zaradi odpora železničarjev. Ministrski predsednik je podal ob tej priliki velevažno izjavo. Rekel je, da obžaluje, ker se meša vprašanje o železničarskih plačah z volivno reformo. Sklicaval se je na znano vladno izjavo v „Wiener Abendpost“, ki ne pripušča nikakega dvoma o vladnih namerah in grajal, ker v agitacijo za volivno izpremembo vlačijo brez strahu tudi krono. Izjavil je, da se nositelj krone nikdar ni ustavljal zahtevam časa, ravno nasprotno je vedno mislil in delal, kako bi spravil v soglasje državno upravo s stanjem javnega mnenja in razvoja. Odgovorna za to zadevo je le vlada. Ministrski predsednik je naglašal, da izdeluje vlada v sporazumu s krono volivno izpremembo po modernih načelih, ki bo gotovo zadostovala modernim zahtevam. Stvar državnega zbora je, da še v tem zasedanju reši volivno izpremembo v sporazumu z vlado.

V zadevi izboljšanja plač železničarjem je rekel Gautsch, da je pripravljena ustreči zahtevam železničarjev kolikor mogoče, a pri tem se mora upoštevati državne finance. Vlada hoče takoj porabiti zdatne vsote za izboljšanje železničarjev, a le pod tem pogojem, da prične železničarji prej strogo in lojalno izvrševati svoje službo. Ako železničarji ne izpolnijo tega, hoče vlada z vsemi sredstvi ki jih ima na razpolago, nastopiti proti železničarjem, da zagotovi red in promet.

Dr. Susteršič je že v deželni zbornici izjavil, da je Gautsch mož dejanja. Naj že misli kdo, kar hoče o Gautschu — tako neke so slule njegove besede — vendar prazno ne govori. Kar obljubi, naredi. Ko sporočamo nevedo, da se bo že v sedanjem zasedanju obravnavala volivna preosnova, se s posebnim zadovoljstvom spominjamo, da so razen socialdemokratske stranke naši poslanci prvi v Avstriji začeli resen boj v tem oziru. Stari Sveglj, ki je trdil, da se potrebuje celih generacij za volivno preosnovo in naši liberalci, ki so mu to svoj čas tudi verjeli — kako smešni so! Poslanci naj se pa zavedajo, da tiste delavske mase, ki sedaj vidijo, da se odpirajo državni zbornici vrata za nje, ne bodo trpele, da bi se stvar zavlekla.

V rokah poslancev je miren in reden razvoj našega javnega življenja. Njih, oziroma njihove politiške stranke bo klicalo ljudstvo pred neizprosno sodbjo.

Zlasti šovinistični Nemci naj ne prezro te resne stvari.

V tem oziru z veseljem beležimo, da je včerajšnja „Reichspost“ v posebnem članku ožigosala Nemce, ki pod pretvezo boja za narodnost nečejo splošne in enake volivne pravice. Naj navajamo par stavkov: „V zavesti, da temelji krščanskega svetovnega naziranja dajejo podlago za uspešno družabno in narodno življenje, so krščanski socialci vedno prezirali malenkostne razlike in se skrbno trudili združiti vse ljudske sile proti velikim nasprotnikom delavskega ljudstva vseh stanov. Odtod zajemljejo danes svojo moč in zato morejo edini med strankami

nemške vzajemnosti zaupno gledati vprašanjem prihodnosti v lice.

Ko stopamo na višje stališče, kot ga nam more dati nizka podnožnica narodnega šovinizma, ne nhamo biti Nemci. — Tako se tudi vprašanje, ki obvladuje sedanjí politiški položaj — volivna preosnova — ne sme metriti samo z narodnega stališča in le tista stranka ima pravi ključ za volivno preosnovo v roki, katera ima v svojem programu jamstvo za krepitev vzajemnosti med lastnim narodom, pa tudi za vzajemno sodelovanje drugih narodov.“

Koroški Slovenci
za splošno in enako volilno pravico.

V nedelje 12. t. m. se je v Šmihelu nad Pliberkem ob naravnost sijajni udeležbi vršil znamenit shod katol. pol. in gosp. društva za Slovence na Koroškem. To je bil prvi shod po zadnji državnozbornski volitvi, ki se je priredil ravno v trdoslovenskem Šmihelu v počaščenje in zahvalo vrlíh Šmihelčanov, ki so pri zadnji volitvi prišli skoro polnoštevilno na volišče in se do malega soglasno volili našega kandidata.

Posl. Grafenauer je otvoril zbiranje in potem ob živahnem pritrjevanju zborovalcev neusmiljeno bičal gospodarstvo nemških nacionalcev v deželnem zboru in njihovo strankarskopolično postopanje v zadevah splošne javne koristi. Žel je burno pohvalo ter se mu je izreklo popolno zaupanje s prošnjo, da vstraja v svojem trudnem delovanju kot edini zastopnik koroških Slovencev v dež. zboru.

Nato je dr. Brejč poročal o sedanjem političnem položaju v državi in deželi. Misli njegovega govora so bile na kratko izražene sledeče: Avstrija poka na vseh koncih in krajih, bati se je, da v resnici razpade. Krivi so tega Nemci, ki v svoji eholosti ne priznavajo enakopravnosti slovanskih narodov, ampak trdovratno vstrajajo pri predpravicah, ki so jih doslej uživali vsled krivičnega volivnega reda in naklonjenosti nemško-mislečega birokratizma. Nemci pozabljajo, da so Slovonom hlačiice političnih pravic postale pretesne in da jih je treba vrezati po novem kroju, če naj nastane zopet mir v državi. Čim dalje se odlašá neizogibna operacija, tem temeljitejša bo morala biti — na škodo nemštva. Slovanom sedanja kriza ne škoduje, v boju za istimi cilji se bolj in bolj približujejo drug drugemu, slovanska vzajemnost dobiva počasividne realne oblike. Naše geslo je: Slovani, bodimo edini! Slovenci težimo proti jugu, v zvezi z brati Hrvatije naša politična bodočnost (burno odobravanje in ploskanje), tega se moramo zavedati, to mora postati del našega političnega programa, sicer se nam zna pripetiti, da ostanemo kdaj brez strehe kakor berač na cesti, in nas potisnejo pod prusko pikelhavo. — Samo eno sredstvo je, ki more Avstriji morda še pomagati iz sedanjih zmešnjav: pravična in poštena prememba volivnega reda. — Privilegiji proč, narodi naj sami govore, morda najdejo venderle potrebni modus vivendi. Govornik nato obrazloži krivice sedanjega volivnega reda za državni in deželni zbor ter bistvo in pomen splošne in enake volivne pravice. Koroški Slovenci ne moremo ničesar izgubiti, pač pa pričakujemo, da splošna in enaka volivna pravica strmoglavi vladajočo nemško-nacionalno stranko v deželnem zboru in preosnuje Avstrijo iz birokratične nemške države v demokratsko slovansko državo. Toda pogoj je, da se najde način, po katerem se varujejo narodne manjšine in zagotuje v resnici svobodna volitev. Volivna pravica naj bo tudi volivna dolžnost. Po tem potu pridemo koroški Slovenci do primerne zastopstva v državnem zboru, do ve-

ljave in moči v deželi. Brez te temeljite izpremembe bodo naši politišni uspehi vedno nezanesljivi in polovičarski. Za to na ves glas z drugimi Slovenci in Slovani zahtevajmo splošno in enako volivno pravico!

Splošno navdušeno pritrjevanje in ploskanje je sledilo tem izjavam in soglasno je bila nato sprejeta resolucija, ki jo je nasvetoval g. kanonik Dobrovč:

Shod kat. pol. in gosp. društva za Slovence na Koroškem v Šmihelu dne 12. nov. 1905. se izreka za uvedbo splošne, enake, direktne in tajne volivne pravice za državni in deželni izbor in sicer po proporcionalnem volivnem sistemu, kinajvaruje in osigura zastopstvo narodnih manjšin; z volivno pravico naj bo združenavolivna dolžnost; za resnične svetobodo volitev naj poskrbi svetobni zakon.

S tem smo nastopili tudi koroški Slovenci oficijelno v vrsto bojevnikov za splošno in enako volivno pravico, od katere edine — ako ne prekrizá računa kaki drugi Schmerling — pričakujemo olajšanja in izboljšanja svojega narodnega in političnega položaja.

Končno je shod še v posebni resoluciji protestiral proti nestrpni interpelaciji posl. Wieserja glede dvojezičnih razglasil vlade povodom zadnje drž. zb. volitve in to tembolj, ker je med Wieserjevimi volitci velika večina Slovencev.

Trst
za splošno in enako volilno pravico.

Manifestacijski shod, ki ga je priredilo dne 12. t. m. politišno društvo „Edinost“ v Trstu za splošno, enako, direktno in tajno volivno pravico, uspel je popolnoma. Ze ob pol desetih zjutraj bila je dvorana „Narodnega Doma“ tako natlačena, da ni ostal prazen nijeden kotiček. Sheda se je udeležilo najmanj 1000 oseb. Mnogo jih je moralo oditi, ker ni bilo prostora ali pa ostati zunaj. Mestni svetovalec dr. Ribč je v celo uro trajajočem govoru razložil razliko med direkt. in indirekt. vol. pravico, povdarjal, da stoji pol. društvo „Edinost“ na strani soc. demokracije, kar se tiče splošne volivne pravice. Povdarjal je, da pol. društvo „Edinost“ že pred 12. leti na shodu v Fasji vasi (Dekani) zahtevalo splošno volilno pravico. Danes se sicer različne politišne stranke med seboj prepirajo, kdo je bil prvi, ki je zahteval splošno volilno pravico — To pa nas ne briga, dosti je, da jo zahtevamo vsi! Velika krivica je, da ima volilno pravico le tisti, ki plačuje direktne davek; ali tudi prosti delavec ga plačuje, ne le pri zajterku, ampak tudi pri obedu in večerji.

Odpaslanec jugoslovanske socijalne demokracije dr. Slavik se je v kratkem govoru zahvalil pol. društvu „Edinost“ in poročal, naj ostane le konsekvatno. Povabil je delavce in vse navzoče, da morajo v slučaju nastopiti z orožjem v roki.

Govornik odvetnik dr. Pretner omenil je krivice, ki se gode Slovincem na Goriškem in v Istriji. Resolucija polit. društva „Edinost“ mu ne zadostuje, zahteva občno, splošno in tajno volivno pravico tudi za deželne zbornice.

Svetovalec odvetnik dr. Slavik se strinja s predgovorniki.

Drž. poslanec vitez Vukovič, zastopnik pete kurije v Dalmaciji, obljubuje, da bode s svojimi tovariši glasoval za splošno volivno pravico.

Vsem govornikom se je burno ploskalo. Slišalo se je klice: Živla splošna volivna pravica! Živla Rusija! Doli z Avstrijo! Živla jugoslovanska republika! Živli ruski revolucionarji!

Soglasno je bila sprejeta naslednja

resolucija: Vlada se pozivlja, da predloži v prvi seji drž. zbora splošno, enako, direktno in tajno proporcionalno volivno pravico ne le za državni, ampak tudi za deželne zbornice!

Po shodu vršil se je demonstrativni izprehod po mestu. Več nego 3000 mož korakalo je pred mestni magistrat, namestništvo in policijsko ravnateljstvo, z rdečimi zastavami, zahtevajoč splošno volivno pravico. Mnogiža je pelanato „delavsko himno“, potem zaporedoma „Hej Slovane“. Pred polic. ravnateljstvom in namestništvom bilo je slišati nepopisljivo piskanje, žvižganje in vriskanje: Doli z Gautschem, doli z Avstrijo itd. Niti ena straža se ni prikazala. Red je bil vseeno vzoren.

Soc. dem. shoda v „Politeama Rossetti“ udeležilo se je nad 4000 oseb. Govorili so posl. dr. Ellenbogen nemški, Pittoni italijanski in Kopač slovenski. — Shod je končal točno ob pol 12. Pri demonstrativnem izprehodu po mestu združili so se Slovenci s soc. demokrati v bližini „Delavskega doma“ in se po kratkem pozdravu razšli.

Vojaštvo je bilo pripravljeno.

Hrvaško pevsko društvo „Kolo“
v Ljubljani.

Dohoda zagrebškega pevskega društva „Kolo“ se je Ljubljana izredno razveselila. Lahko rečemo, da tako sijajnega sprejema, s kakršnim je v soboto zvečer ljubljansko prebivalstvo pozdravilo brate Hrvate že davno ni bilo v Ljubljani. Taki vsprejemi bi bili lahko tudi pri mnogih drugih prilikah, ko se gre za to, da Ljubljana manifestira svoj slovenski značaj, ako bi bili sprejemi prirejani vedno le v imenu skupne misli ne pa s kakim prikritim strankarstvom. Da ljubljansko prebivalstvo isto misli, pokazalo je v soboto zvečer z velikim svojim navdušenjem.

Sprejema na kolodvoru se je udeležilo vseh pet ljubljanskih pevskih društev, „Sokol“ z zastavo, društvena godba in „Slovenska krščanskosocialna zveza“ z zastavo. — Občinstva se je kar trlo in gromoviti „Živio“ klici so doneli, ko je vlak pripeljal mile goste. Godba je svirala „Oj banovci!“ — Imenom društev je navdušeno pozdravil drage goste g. prof. Stritof. Povdarjal je, da se ob vsaki priliki med nami povdarja hrvaškoslovenska vzajemnost, a mi nečemo samo čustvovati, mi hočemo tudi dejanj. Eno tako veliko plemenito dejanje izvršuje „Kolo“ s častnim svojim posetom. Naj bi to pomenilo nadaljni razvoj dejanske hrvaškoslovenske vzajemnosti. S sijajem bratov Hrvatov ne moremo sprejeti, sprejemamo jih pa z odkritosrčno ljubeznijo. Dobro došli! Živeli!

Zahvalil se je predsednik „Kola“ g. prof. Ivkaneč: Naši stari so se proti skupnemu neprijatelju borili z drugim orožjem, mi se borimo z drugim, s pesmijo, ki nas naj sekoli, budi, da dosežemo skupni cilj, da se še bolj zblížujemo. Velikanske navdušenje je sprejemalo te iskrene, priskrne besede.

Občinstvo je napravilo gostom špalir, potem se je pa razvil do hotela „Uniona“ velikanski sprevod, v sredi so korakali hrvaški pevci burno aklamirani med potjo, posebno pa od velike množice zbrane pred „Unionom“. Na čelu spreveda je svirala društvena godba. Deželna vlada je čutila potrebo prvotno ta spreved prepovedati na podlagi zastarelega §, po katerem za časa zborovanj deželnih zborov niso dovoljeni taki javni nastopi. To je nekako ravno tako zastarel predpis, kakor so zastareli nekateri železniški predpisi, iz katerih pride, kakor se pri železniškem odporu vidi, prava nerodnost, če se jih hoče dobesedno razumovati. Zato bi bila dež. vlada lahko ob taki priliki zavzela malo modernejše stališče in ne po nepotrebnem razburila javnosti. V zadnjem trenutku je dež. vlada dovolila iz-

preved z dostavkom „v posameznih gručah“.

Koncert „Kola“ v soboto zvečer je dal priliko k prisrčni manifestaciji za slovensko-hrvaško bratovstvo. Koncert je bil izredno dobro obiskan, in ko so nastopili Hrvatje, se je dverana tresla navdušenih pozdravov. Nastopila sta kot dirigenta dva odlična hrvaška skladatelja gg. Nikola p. L. Faller in Vilko Novak. Moški zbor „Kola“ ima prav imenitne glasove. Že uvodni heroični moški zbor Zajčev: „Diži se iz sna“ je pokazal, da imamo pred seboj izberno izvežban zbor, ki je zmožen velikih nalog in ta misel se nam je utrjevala pri vsaki točki do sklepnega velikega zbora Nova kovega „Hrvatem“. Pri lirčnih odstavkih so se nam prehodi zdeli semtertje premalo fino izraženi, večinoma je vladala v vsem zboru občudovanja vredna preciznost. Junak večera je bil pa nam že znani izborni tenorist prof. Ernest vitež Cammarota, ki je briliral s svojimi solospeli. Tudi bariton p. Strazičnega je zvoček in krepak. Oboje je bilo tako ga želi hrvaški pevci, je bilo tako viharo, da že dolgo nismo kaj enakega slišali. Gg. skladatelja Fallerju in Novaku je priredilo občinstvo burne ovacije. Ljubljanske gospodične so obsule Hrvatse s cvetjem. „Glasbena Matica“ in „Zveza slov. pevskih društev“ sta jim pa poklonili dva krasna venca z narodnimi trobojnicami.

Po koncertu se je vršil v veliki dvorani častni večer na čast Hrvatov. Predsedoval mu je gosp. finančni nadsvetnik Svetek, ki je v imenu „Glasbene Matice“ „Kolo“ najtopleje pozdravil. Kako vede Hrvatje ceniti delovanje društva „Kola“ je dokaz proslava društvene 40letnice. Vstrajajte v kulturnem delovanju! „Kolu“ kliče: vivat, crescat, floreat! Vihar navdušenja se je dvignil po teh besedah, Hrvatom se prirejajo velike ovacije. Nato izpregovori predsednik „Kola“, prof. Ivkaneč, ki povdarja one zgodovinske momente, v katerih sta se Slovenec in Hrvat čutila kakor enega. Ko ob času ilirizma omenja Stanka Vraza, se dvignejo klici: Slava! Ta vez, ki nas je vezala skozi stoletja, nas je privedla danes v Ljubljano. Drugo leto pa se vidimo v Zagrebu. Govornik hvali „Glasb. Matico“, ki bi bila čast vsakemu največjemu narodu. Pozdravlja moški in ženski zbor „Glasbene Matice“ (Hrvatje kličejo: Živio ženski zbor). Nadalje pozdravlja gg. predsest. Svetka, Stritofa in pevovodjo Mateja Hubada. (Občinstvo prireja g. Hubadu burne, dolgotrajne ter opetovano se ponavlja-joče ovacije). K sklepu zakliče govornik: Bog živi „Glasb. Matico“ in Bog daj, da se drugo leto vidimo v Zagrebu.

Zbor „Kolašev“ zapoje zdravico. Gosp. profesor Stritof govori v imenu moškega zbora „Glasbene Matice“. Stojimo pod velikanskim vtisom današnjega dogodka, ki zna biti velevažen za kulturni razvoj Jugoslovancov. Pot, po kateri naj delujemo, so nam pokazali „Kolaši“. Cestita pevcem na izbornem pevskem materialu, čestita društvu na obeh pevovodjih. Naj bi se osnovala jugoslovanska pev-ska zveza. Pogoji so dani vsi. Vaš „Pjevački vjestnik“ je že sedaj glasilo naše „Zveze“. Treba je dela in volje. Napija pevskemu zboru in pevovodjema. (Živio!) Nato zapoje pevski zbor „Kola“ na odru močeno pesem: „Hrvatskoj“. Občinstvo priredi zboru navdušene ovacije. G. prof. Ivkaneč prebere pozdrav Krešića iz Opatije.

Starosta ljubljanskega „Sokola“, dr. Murnik govori v imenu „Sokola“. Spominja se gesla velikega ustanovitelja slovenskega „Sokola“, ki slove: Pasti ali do-speti, vse ali nič. Tako je delalo slavno „Kolo“ in dosegljo to, kar je Ljubljanski „Sokol“ in „Kolo“ sta po letih stara, a še vedno čila. Ljubljanski „Sokol“ se priprav-lja, da drugo leto poleti v Zagreb. V imenu ljubljanskega „Sokola“ kliče društvu „Kolo“: Nazdar!

G. dr. Ravnihar pravi, da sicer nima mandata, govoriti, a govoriti hoče kot priprost Slovenec. Proslavlja „Kolo“, ki je pred 38 leti ustvarilo med nami prvo vez. To je važen politični moment. Ni samo po-litika delati za splošno volivno pravico, na-birati po shodih resolucije itd., politika je tudi delati za naredovo kulturo. V tem oziru je 6milijonski češki narod popolnoma na enaki stopnji s 50milijonskim german-skim. Mi Slovenci že imamo svojo univerzo, „Glasbena Matica“; del svoje univerze so poslali sem tudi Hrvatje. Nazdravlja svebod-nemu narodu hrvaškemu in v prvi vrsti „Kolašem“, ki kažejo pot k svobodi.

Nato izpregovori še podpredsednik „Kola“ g. dr. Rihtarič, ki nazdravlja naši beli Ljubljani in županu Hribarju.

Nato je zaključil predsednik oficijelni del večera in pričela se je neoficijalna zabava.

Clani „Kola“ in ostali Hr-vatje ogledali so si včeraj po mestu zna-menitosti, javna plesalja itd. Več — med njimi tudi nekaj svečnikov — prišlo je med veliko mašo tudi v stolnico in estalo

notri med službo božjo. Nekaj jih je šlo tudi na Grad, v muzej in drugam.

Iz Ljubljane so se dragi gostje odpe-ljali včeraj popoldne. Na kolodvoru je go-voril v slovo predsednik „Glasbene Matice“ g. Svetek.

Nemiri in upor v Rusiji.

Na Ruskem položaj izboljšan.

Iz Rusije prihajajo zopet pomirljiva po-ročila. Vladi se je posrečilo napraviti mir v Kronstadtu in hipno je zopet gospodar po-ložaja Witte.

Posledice upora v Kronstadtu.

Kronštadski mornarji so se uprli, ker se imeli slabo hrano in so častniki ravnali z njimi jako slabo. Med nemiri je zgorelo dvajset hiš, oplenje-nih je pa dvesto stanovanj. V soboto je bilo mirno.

Nemirov ni več, pogašeni so tudi po-žari. — Vojno sodišče bo dalo ustreliti 300 mornarjev. Kazno-vati nameravajo vse častnike, ki so zapu-stili med nemiri Kronstadt. — V petek so skl-nili, da razorožijo vse mor-narje. Ob 11. dopoldne je korakalo po mestu 2500 neoboroženih mornarjev, ki so pripovedovali meščanom, da se zaprti vsi uporniki in je vsa nevarnost pri kraju. V soboto zvečer je 400 peterburških kirasirjev zastražilo mesto. Petrov dvorec je zastražilo veliko vojaštva, da preprečijo vsak izkree-valni poizkus mornarjev. — Pred carjevo palačo je usid-rana nemška torpedovka.

Mir v Kronstadtu.

Danes smo dobili naslednje poročilo iz Kronstadta: V mestu je mir. Strelne puške so s cest odstranjene. Stevilo vojakov se je zmanjšalo. Mornarji se odpeljejo, da oddajo orožje.

Na ukaz mornariškega ministra se od-pravijo uporni mornarji na daljše mersko potovanje. Tatvine ob času nemirov se od oblasti energično preiskujejo.

Mir v Odesi.

V Odesi je mirno. Tujci so za-pustili ladje, na katere so bili odšli ob času nemirov.

Upor v kaznilnici.

V kišinevski ječi so se uprlijetniki. Zažgali so kaz-nilnico. Vojaki so streljali na jetnike in jih mnogo ubili ter ranili.

Preganjanje židov.

Dezdat je znano, da so preganjali Jude v 63 ruskih krajih. V Varšavi so usta-novili židje obrambeno stražo, ki je močna 4000 mož.

Rusko Poljsko.

Varšavski generalni gu-bernator je ukazal v soboto vojaštvu, da zasede onetis-ke, v katerih so tiskalipo zadnjem carjevem oklicu huj-skajočetiskovine. Zapečatili so vse stroje. Socialnemo-krasški odbor je pobegnil iz Varšave. Vsi poljskistanovi nameravajo zahtevati v Pe-terburgu, da dobi Poljska za-konodajalno zbornico za Polj-sko, ki naj bi imela svoj sedež v Varšavi.

Vlada hoče zadušiti s silo vsaki preku-cijski poizkus na Poljskem. Witte je izjavil odposlaništvu varšavskih odvetnikov, ki so presili za odpravo vojnega stanja v Varšavi, da toliko časa vladane odpra-vi vojnega stanja in ne izvede izprememb, dokler ne nastane popoln mir na Poljskem. Vlada ima najboljše namene nasproti Poljakom, a izsilili si ne pusti ničesar.

Obsedno stanje je vsled tega po celem Ruskem Poljskem.

Zena streljala na guvernerja.

V Mohilevu je soproga mestnega svetnika Egerskyja napadla guvernerja Klingenbergga, ustrelila nanj dvakrat in ga obakrat ranila. Napad je izvršila v vsprejemnem salonu guvernerja, kamor je dospela pod imenom grofice Neien-dorf.

Sveta sinoda za mir.

Iz Peterburga poročajo, da opominja sveta sinoda v pastoralnem pismu rusko ljudstvo, naj bo mirno, da ne nastane tako državljanska vojska.

Nadaljna poročila o miru.

V Jelisanetgradu je mir. — Nemiri v Vasilkovu in sosednjih vaseh, ki so bili na-perjeni proti judom, so energično zadušeni. — V Tiflisu je končana stavka železničarjev. — V Varšavi se je osnovala skupina trgovcev, ki dušijo upor.

Imenovanje generalnega guvernerja v Ginski.

Iz Helsingforsa poročajo, da bo imeno-van knez sviatopol Mirskij za generalnega guvernerja Finske na mesto

kneza Obulenskoga, katerega prošnji za odstop se je ugodilo.

Vlada in volivna reforma.

„Kons. Kor.“ objavlja izjavo iz vladnih krogov glede volivne reforme. Vlada hoče drž. zboru predložiti načrt zakona, s katerim naj se razširi volivna pravica. Že nove volitve za drž. zbor se bodo vršile po novem zakonu. V prvi seji, ki utegne biti 28 t. m., bode vlada pojasnila svoj načrt reforme, ki bode osnovana na „moderni podlagi in ustrezala zahtevam časa“. Vlada pa tudi naglaša, da je v Avstriji skoraj nemogoča volivna reforma, ki bi ustrezala na vse strani. Noben volivni sistem, ki ga imajo druge države, ne ugaja povsem avstrijskim razme-ram. Dalje pa vlada naznanja, da mora drž. zbor preje rešiti „državne potrebščine“, po-tem šele se bode mogel baviti z volivno re-formo. Te „državne potrebščine“ so: Državni proračun, avstrijski prispevek za skupno državno. trgovinske pogodbe in vojaški no-vinci. Torej: „Do, ut des“. Drž. zbor naj dovoli najpreje državi, kar nujno potrebuje, potem pride na vrsto volivna reforma. Te utegne vladi pomagati iz zadrege. Danes vlada nima zagotovljene večine, ki bi ji brez odpora dovolila naštetje nujnosti. Malone vse stranke se upirajo prispevku za skupno de-žavo, dokler ni rešena ogrska kriza. Ako pa vlada obljubi, da pride na vrsto tudi vo-livna reforma, sme upati, da dobi večino tudi za državne potrebščine. Vlada sicer ugo-varja, da so ji izsilile volivno reformo po-ulične demonstracije. Verjemi, kdor hoče. Sedaj so vladi te demonstracije gotovo ugodna prilika in lep izgovor, da z volivno reformo potegne državni voz na pravi tir.

Pasivni odpor železničarjev.

Južna železnica. Na dunajskem matzleindorfskem tovrnem kolodvoru ni imel odpor takih posledic, kakor so pričaka-vali. Promet ni bil tako velik, ker so ustavili nove dovajanje blaga. Železničarji so pa tudi pričeli iz navade hitreje izvrše-vati službo. Vlaki imajo sicer zamudo, a kvečjemu pol ure. Z blagom so prenapol-njena vsa skladišča. Pred vsem odpravljajo blago, ki bi se lahko skazilo. V Trstu so pričeli železničarji na južnem kolodvoru v soboto izvrševati službo po predpisih. Tudi po drugih kolodvorih v Trstu so istočasno pričeli službo po predpisih. Že-lezničarjem južne železnice na Dunaju so naznanili, da bo odpušen vsak, ki se ude-leži odpora. Generalni ravnatelj južnih že-leznic je naznanil, da smatra odpor za po-stopanje proti predpisom in za neizvrševanje službe. Provizoričnim uslužbencem je zagro-zil z odpustitvijo, definitivnim z disciplinarno preiskavo.

Služba po predpisih na Sta-jerskem in Koroškem. V Mürz-zuschlagu so pričeli izvrševati službo po predpisih 11. t. m. ponoči. Velike za-mude imajo vlaki na progi St. Michael-Glandorf-Beljak.

Na Češkem izvršujejo železničarji na vseh progah službo po pred-pisih.

Novi predpisi ne bodo prepre-čili odpora. Zvišali so hitrost vožnje pri se-stavljanju vozov od 10 na 15 km, a je to-liko izjem, da izvršujejo železničarji službo, kakor hočejo. Upraviteljstvo državnih že-leznic pa sodi, da je po novih predpisih onemogočen odpor.

Dr. Lueger je posredoval glede odpora železničarjev pri načelniku že-lezničnega ministrstva, sekcijemskemu svetniku Wrbi. Voditeljem kršč. socialnih organizacij je naznanil, da vlada namerava takoj izbe-ljati plače železničarjem nižjih kategorij, ako prenehajo z odporom.

Zahteve železničarjev. Za-stopniki železničarjev so stavili na mini-strstvo sledeče zahteve: 1. 20% doklada za začasne uslužbence; 2. 20% doklado za stalne uslužbence od III. do VI. kategorije in 10% doklado za uslužbence I. in II. kategorije; 3. 20% doklada za poduradnike III. do V. in 10% za poduradnike I. in II. kategorije; 4. Uradniki naj napredujejo do VII. činov-nega razreda, uradnikom X, IX. in VIII. či-novnega razreda naj se dovoli 10% dra-ginjska doklada; 5. Posebna komisija iz za-stopnikov ministrstva in železničarjev naj izdela načrt za ureditev službene pogodbe; 6. Pomilostite naj se vsi železničarji, ki so se udeležili odpora. Železničarski zastopniki so torej opustili zahtevo po splošni in enaki volivni pravici. Definitivno v soboto niso sklepali. Zastopniki železničarjev so obsodili postopanje dr. Luegerja, ki je posredoval, ne da bi ga bili pooblastili vsi železničarji. Pogajanja železničarjev z ministrstvom so se vršila tudi včeraj, a brezuspešno. Tudi danes je napovedano pogaja-nje ob 10. dopoldne.

Uradništvo in odpor želez-ničarjev. Včeraj je zaslíhal zastopnik železn. ministrstva Vanhaus predsedništvo „Društva avstrijskih železniških uradnikov“, ki ima 6400 članov. Uradniški odposlanci sodijo, da namerava vlada ločiti akcijo za izboljšanje plač uradnikom od akcije za iz-

boljšanje položaja uslužbencev. Uradniki so stavili na železniško ministrstvo 4 točke in sicer: 1. Redno napredovanje v službi do plače 4400 kron po dovršeni 35 leti služ-beni dobi; 2. zvišanje obstoječe stanarine po vzorcu družbe avstr. drž. železnic; 3. vračunanje enega dela stanarine v pokoj-nino in 4. penzionisti morajo imeti one vo-zne olajšave, kakor aktivni uradniki. Urad-niki so izjavili, da nečejo pospeševati od-pora železničarjev in tudi nečejo izkoristiti položaja, v katerem se sedaj nahaja mini-strstvo. Tudi niso podpisali izjave o soli-darnosti z uslužbenci, ki so jo zahtevali. V imenu društva čeških železniških uradnikov je izjavil Bohnert v Pragi, da se strinja z društvom avstr. železniških uradnikov, a zahteva, da se uradniki solidarni z usluž-benci, brez katerih ne morejo izhajati. Za-hteve uradnikov morajo biti rešene obenem z zahtevami uslužbencev.

Najnovevejša poročila o pogajanju z ministrstvom tr-dijo, da je položaj ugoden. Baje je voljna vlada dati obvezne obljube. Izboljšati hoče osobito stanje stalnih dnevnih uslužbencev, poduradnikov in uradnikov. Zato potrebuje vlada 6 do 8 milijonov kron. Sedijo, da bo končan odpor že danes ali vsaj v najkrajšem času.

Odporu so se pridružili tudi skladiščni delavci na vseh praških postajah. Družba državnih železnic odpušča osobje, ki se je pridružilo odporu. V Pragi sestavljajo manjše vlake.

Stavka rudarjev se priprav-lja v zahodno čeških premo-kopi. Stavka je političnega značaja, de-lavci namreč nameravajo zahtevati splošno volivno pravico.

Industrija zelo čuti posledice odpora železničarjev. Ve-liko čeških tovarn za spirit bodo morali zapreti. V Plznu je zaradi odpora odpravilo ministrstvo nedeljski počitek v skladiščih za tovrni promet.

Iz Prage poročajo, da so vsled nedo-stajanja premoga morali za-preti mnogo tovarn slad-korja.

V Bolcanu nameravajo pri-četi jutri železničarji z odpo-rom, ako se ne ugoti zahtevam. Od-poruse je pridružilo železniško osobje v Bregencu.

Kriza na Ogrskem.

V soboto je zaslíhal vladar ogrskega ministrskega predsednika Fejervarya in ogrska ministra Kristoffija in Lanyija. Posvetovanje je trajalo nad dve uri. Posveto-vali so se o položaju in kako nastopiti proti onim stolicam, ki delajo težkoče vladi. V Pečuhu so sklicali včeraj Košutovci shed, na katerega je prišel Apponyi z več gosti. Za na kolodvoru so se spopadli Košutovci s socialisti. Na svoje stano-vanje so se morali podati Košutovci v vojaškem sprem-stvu. Tudi shed se je vršil v senci vojaških bajonetov. Shod so motili socialisti, vsled česar so se stepili. Neki Košutovec je štirikrat ustrelil. Ranjenih je več oseb. Trgovski minister Vöres je imel včeraj volivni shod v III. budimpeštanskem volivnem okraju. Izjavil se je za splošno volivno pravico in naznanil, da namerava vlada apelirati v naj-krajšem času na volivce, ker ni verjetno, da se izjavi zbornica za splošno in tajno volivno pravico.

Fejervary je izposloval pri cesarju, da se imenuje komisija, ki bo uredila grbe, tako da bo izraženo državno pravno stališče Ogrske. Pod predsedništvom ministra za zunanje stvari, Goluchowskega, se je vršilo posvetovanje, pri katerem so bili Gautsch, Fejervary, Lany in Bylandt-Rheidt. Razgo-varjali so se o načinu, kako naj se sestavi komisija.

Demonstracija za splošno volivno pravico na Dunaju.

Včeraj opoldne se je zbralo pred držav-nim zborom več sto socialistov, ki so z rdečo zastavo na čelu demonstrirali za splošno volivno pravico. Klicali so: Vun s splošno volivno pravico in živije splošna stavka! Policija je zastražila zbornico in dvor.

Zagreb za splošno in enako volivno pravico.

Splošno stavko za splošno in enako volivno pravico pri-pravlja tudi delavstvo v Zagrebu. Tako je sklenil predvčeršnjim shod zagrebškega delavstva, katerega se je udeležilo nad pet tisoč oseb. Na shodu so bile zastopane vse opozicijske hrvaške stranke. Po shodu je velikanska množica šla po mestu. Na čelu so nosili hrvaško in rdečo zastavo. Pri Kačićevem spomeniku so napadli poli-caji množico z golimi sabljami. Delavci so pričeli nato kamenje metati na policijo ter sta dva policaja in policijski uradnik Belo-šević ranjeni s kamni. Med manifestanti je

mного ranjenih s sabljami. Po Frankopanski ulici je množica pabila vse ulične svetilke. Policaji na konjih in orožniki so končno razpršili množico.

Slovaška vodja iz zapora.

Njitra, 14. nov. Danes sta odsedela slovaška vodja Valašek in Veseľovskij svoj enoletni zapor. Prišla bodeta sem jutri v torek. Slovaki jima pripravljajo sijajen sprejem.

Stajerske novice.

š **Odpor železničarjev** čutijo že prav znatne tudi v Trbovljah. Delo onotnega premostitve so ustavili za 16 ur, ker je nedostajalo vozov. Tudi v Celju se odpor že pozna. Vlaki dohajajo z znatnimi zamudami.

š **Splošna stavka za splošno in enako volivno pravico.** Po Celju so bili te dni nabiti preko noči listki, ki so pozivali na korist splošne in enake volivne pravice k splošni stavki. Na listkih je bilo naslednje besedilo: „5000 plemenitih žev 85 poslancev — 5.000.000 delavcev 72 poslancev. Delavci! Pripravljajte se na splošno stavko. Splošna, enaka, tajna volivna pravica mora obveljati.“

š **Občinski svet graški** se je izrkel za vpeljavo splošne in enake volivne pravice. Radi tega silna jeza pri „Deutsche Wacht“ v Celju. In ljubljanski občinski svet — zakaj ta molči?

Dnevne novice.

— **Kranjski deželni zbor** ima jutri ob 10 uri dopoludne sejo.

š **Čudno razmotrivanje.** Volilna reforma je liberalce tako zbegala, da ne vedo, kako bi dali duška svoji zadregi. V „Information“ je spraval neki tak zmešan politik jako čuden dopis, v katerem se tolaži edino le s tem, da volilna reforma ne bo še kmalu uveljavljena. Potem je pa iztaknil čisto nov ugovor proti splošni in enaki volilni pravici: Nemci bi utegnili na Koroškem volilne okraje tako razdeliti, da bi bili Slovenci oškodovani. A mi vprašamo tega čudnega politikastra, ali niso ravno zdaj volilni okraje tako krivično razdeljeni, da moramo le železi nove ureditve? Slabše, kakor je zdaj za Slovence na Koroškem, ne more biti nikdar več, če se uvede le količkaj pametna volilna reforma. Če nimajo liberalci boljših razlogov proti splošni in enaki volilni pravici, naj tudi s takimi neumnimi izgovori ostanejo doma!

š **Delavski list.** Včeraj so zaupniki raznih delavskih, zlasti strokovnih društev sklenili, da se ustanovi zanje posebno glasilo. Dne 7. decembra že izide prva številka. List bo stal 3 krone na leto in izhajal vsak petek. Lastnik lista bo konsorcij, ki bodo v njem zastopniki interesovanih delavskih društev. Urednik bo M. Moškrc, Kopitarjeve ulice 2. List bo nosil ime „Naša moč“. — V prevažnem delavskem gibanju pomenja ta list brez dvojbe pomenljiv korak. Želimo mu sreče!

š **K škofovskim posvetovanjam** in h katoliškemu shodu na Dunaju se je odpeljal danes premil. g. knezoškof dr. Anton Bon. Jeglič.

— **Za ravnatelja v papirnici v Goričanah** pri Medvodah je imenovan g. Karol Kieslieng. Bivši ravnatelj g. Edmund pl. Hopfgartner bo v pokoju živel v Ljubljani.

š **„Edinost“ dalje ugiba** kdo bo goriški metropolit. Sedaj piše, da je imenovanje dr. Nagla baje že gotova stvar, na mesto tržaškega škofa pa da pride ali biskup Mahnič ali župnik na Volovskem menses. Vinko Zamlić ali župnik dekan na Opčinah Ivan Slavec. „Edinost“ dela torej „Narodu“ nevarno konkurenco.

— **Angleški kralj na Koroškem.** Zunanji listi poročajo, da pride drugo leto na Koroško angleški kralj Edward, da tu obišče angleškega poslanika Goschena, ki biva na gradu Stenice pri Celovcu.

— **Umrla** je ponoči dne 12. t. m. gospa Marija Pogachnik, mati znane rodbine na Debravi pri Podnartu, v 73. letu svoje starosti. Pogreb bude jutri popoldan ob 4. uri. N. v. m. p. — V Podgradu je umrl gostilničar g. Franc Pogachnik star 42 let. Svetila mu večna luč! — Umrl je v Gorici hišni posestnik in bivši vinski trgovec gospod Ivan Pečenko, star 88 let.

— **Nove poštne spremnice** bodo izdale trgovinsko ministrstvo; sedanje se bodo še uporabljale, dokler se v zalegi.

— **Poročil** se je v Postojni posestnik in hotelir g. Alojzij Burger z g. Antonijo Kečvarjevo.

— **Vilharjev spomenik** bodo odkrili prihodnje leto v Postojni.

— **Velik ogenj v Zagrebu.** V Zagrebu je pogorela zgradba, v kateri stoje preko noči tramvajski vozovi.

— **Cene robcev** in modnih stvari se podraže. Tako so sklenili tovarnarji.

— **Štrašna rodbinska tragedija.** V Berlinu je trgovski pomočnik Biek vsled žalosti, da mu je umrla žena zastrupil štiri svoje otroke in sebe.

— **Desetletni pijani morilec.** V Piranu so našli ustreljeno 4letno Marijo Cendak. Ustrelil jo je v pijanosti z očetovim revolverjem njen 10letni bratec.

— **Novi ravnatelj policije v Trstu** postane baje g. Manussi, sedanji o kr okrajni glavar v Veloskem.

— **Železniško postajo** za 150 oseb zgradi na Otočah.

— **Hrvaški ban odstopi?** Veditelj o grške koalicije raznašajo vest, da bo ban Pejačević radi nesporazumljenj med njim in ogrsko vlado odstopil.

— **Obolel je na potu v sveto deželo** č. g. usmiljen brat dr. Celestin Liebs, bivši sekundarij bolnice usmiljenih bratov v Kandiji. Ker mu ni bilo mogoče potovati naprej na svoje mesto Nazaret, ostal je začasno v Aleksandriji, dokler mu ugodne razmere ne pokažejo pota dalje.

— **Most v nevarnosti.** Nedavno prometu narasli most pri sv. Jakobu ob Savi je narasla voda takoj skokoval, da se morali promet na njem ustaviti. Dva mesarja, ki sta šla čez poškodovani most, so le s težavo rešili, njujini voz s prešči je pa izginil v valovih.

— **Umor v poročni noči.** Iz Severne Karoline poročajo: 17 let stara deklica Helena Hope se je poročila z 28 let starim možem, katerega je poznala še izza otroških svojih let. V poročni noči je mlada žena ustrelila svojega moža in sebe. Vzrok še ni znan.

— **Potres na Dolenjskem.** Včeraj v nedeljo jutro ob 3.32 je bil skoro po vsi Dolenjski občutni potres; smer od jugozapada proti vzhodu, bobneč sunk trajajoč 3—4 sekunde. Zbudil je mnogo ljudi.

— **Avstrijska vojna eskadra,** ki je doslej manevrirala okoli Sibenika, je odplula proti Teodu.

Ljubljanske novice.

š **Politična stavka v Ljubljani.** V soboto zvečer se je v „Narodnem Domu“ vršil shod socialnih demokratov. Shoda se je vdeležilo okolu 300 oseb. Govoril je sodrug Kristan. Radi nedostajanja prostora moramo le kratko podati njegova izvajanja. Govoril je o napredovanju gibanja za splošno in enako volivno pravico. Izjavil je, da delavstvo ne popusti, dokler ne zmaga. Omenjal je dogodkov na Ruskem (Klici: Živeli ruski revolucionarji!), kjer je car kapituliral pred voljo narodovo. Avstrija ne sme zastajati za Rusijo. Sedaj ne velja več izgovor, da avstrijsko ljudstvo „ni zrelo“ — ko je dobilo rusko ljudstvo splošno volivno pravico. Ta pravica se mora izvršiti tudi v Avstriji. Videli smo zadnji čas, da Dunaj ni daleč od Peterburga, Praga ne daleč od Moskve... Govornik je na to opisoval nečuvno postopanje policije pri delavskih manifestacijah na Dunaju in v Pragi. Izjavil je, da se delavstvo ne bo zadovoljilo s pomnožitvijo poslaniških mest državnozbornske pete skupine. Če misli Gautsch predložiti kako tako predlogo, naj gre ob pravem času, da ne bo šel, ko mu bo že žal. Izjavil je, da se socialni demokrati popelnoma strinjajo z volivno reformo sprejeto od ustavnega odseka kranjskega dež. zbora na podlagi splošne in enake volivne pravice s proporcionalnim volivnim sistemom. Pustiti hočejo sedaj vse rekriminacije, če ostanejo gospodje v dež. zboru resni. O obeh slovenskih strank zahtevamo sedaj zvestobo za splošno in enako volivno pravico. Udaril je po zastarelih nazorih veleposestva, od katerih je že komično, da izjavljajo, da nimajo drugega zastopati, nego sami sebe. Če bi Nemci imeli dovolj volivcev, da bi volili 10 poslancev, naj bi jih, a da bi 11 poslancev sedelo notri le radi tega, ker imajo oslovsko kožo v roki, to ne gre. Gospodje naj se spomnijo na 4. avg. pred dobrimi 100 leti, ko so v francoski skupščini zastopniki plemstva in cerkve sami odpovedali se vsem svojim privilegijem. Za izvajanje splošne in enake volivne pravice smo pripravljani storiti vse. Če drugače ne gre, nastopili bomo s splošnim štrajkom. (Burni „Živio“ klici.) — Tudi slovensko delavstvo bo v tem oziru storilo svojo dolžnost. Na žrtve se je treba pripraviti. V štrajk se ne more ne streljati ne sekati. Ia če je štrajk le političnega značaja, če vidijo podjetniki, da se gre

le za politično zahtevo ljudstva, potem bodo delavstvo podpirali v tem boju. Na dan, ko se sestane drž. zbor. (Skoro gotovo 28. t. m. Ur) bo pred dunajskim parlamentom veljanska manifestacija delavstva. Delavske deputacije bodo podale predsedniku zbornice in min. predsedniku svoje zahteve. Iz vseh krajev bodo prišle tisti dan deputacije na Dunaj. Tudi uslužbenci c. kr. državnih železnic na Dunaju se bodo udeležili manifestacije. Tisti dan tudi Ljubljana ne bo zaostala za drugimi mesti. Tudi delavstvo v Ljubljani imatoliko vpliva, da bo tisti dan ostalo izven delavnic. Vršil se bo shod pod milim nebom K manifestaciji povabimotudivse slovensko prebivalstvo Ljubljane. Govori se, da sta obe slov. stranki za splošno in enako volivno pravico, da je ves slovenski narod solidaren v tej zahtevi. Videli bomo, kako se bodo odzvali našemu vabilu. V Pragi je manifestirala vsa inteligenca, manifestirali so tudi gostilničarji. Ali naj slovensko inteligenco to ponižuje, kar drugod inteligenco povišuje. Trgovine v Pragi so bile na dan manifestacije zaprte. (Klici: Tudi pri nas naj bodo. Sicer jih zapremo sami!) Nobenemu trgovcu ne bo krena z glave padla, če bo takrat prišel na shod — slišal bo mnogo pametnejšega nego pa sliši v svojih gostilniških konventiklih. Po vseh strokah, po vseh delavnicah delavci agitujete za to manifestacijo. Predno se izvrši to, bo še eden shod. Govornik je končal ob velikem navdušenju zborovalcev.

š **Odpor železničarjev v Ljubljani in vpliv odpora na Ljubljano.** V Trbižu so pričeli izvrševati železničarji službo po predpisih o polnoči od četrta na petek. Drže se jako strogo predpisov. V Ljubljani so pričeli izvrševati železničarji na državnem kolodvoru službo po predpisih o polnoči od petka na soboto. A železničarji so pri tem površni in imajo zato vlaki le male zamude. Na progi Ljubljana-Trbiž se odpor ne pozna veliko, ker vsled prepovedi vzprejemanja ne nakladajo blaga. Tudi ne prihajajo vozovi in blago, katero bi pri rednem prometu prišlo. Tudi izpredvorniki (konduktarji) izvršujejo službo „po predpisih“. Vlaki namenjeni v Ljubljano pa imajo jako zadnje zamude. Dne 10. t. m. je imel brzovozni tovorni vlak št. 1761, ki vozi osobite blago s Češkega, do Trbiža 6 in pol ure zamude, blago je došlo v Ljubljano namesto ob 1, šele ob pol 9. zvečer. Vlak št. 1784, ki odhaja iz Ljubljane ob 6 in 15 minut, je imel do Trbiža 3 urno zamudo, do Glandorfa pa že 10 ur zamude. — Dne 11. t. m. je imel brzovozni tovorni vlak št. 1761 triurno zamudo, nasprotni vlak iz Ljubljane je pa privozil v Trbiž skoraj pravočasno. Na vsakem vozu vlaka št. 1761, ki je došel s Češkega, sta bila prilepljena rdeča lističa, ki pozivljata železničarje, naj se ne puste zapeljati od ravnateljskih uradnikov, da bi vršili službo proti predpisom, in z listkom, ki slove: 5000 plemičev 85 poslancev, 5.000.000 delavskih ljudi 72 poslancev. Delavci! pripravite se za splošno stavko. Splošna, enaka in tajna volivna pravica mora vnu! Izvrševalni odbor organiziranih čeških železničarjev je pa nalezil na vozove listke v nemščini in češčini ki pozivljajo železničarje državnih železnic, naj najstrožje po predpisih izvršujejo službo; da se doseže 20% draginjska doklada za vse železničarje na avstrijskih državnih železnicah. Tovorni vlak št. 1798 je imel iz Ljubljane do Trbiža 2 uri zamude; vlak št. 1785 s Češkega je pa imel do Trbiža 4 ure in pol, iz Trbiža v Ljubljano pa 1 uro in pol zamude. Vlak št. 1787 je imel tudi 3 ure zamude. Lahko se reče, da imajo vlaki iz Trbiža v Ljubljano velike zamude, nasprotno pa imajo vlaki iz Ljubljane do Trbiža le majhne zamude, ker železničarji ne izvršujejo svoje službe strogo po predpisih, ki so bili izdani v varnost železničarskih in potujočega osebja. Če se železničarji na ljubljanskem državnem kolodvoru ne bodo res strogo, kakor to veleljajo predpisi, izvrševali svoje službe, jim bodo brez vsake popolnoma po pravici njih stanovskitevarišina drugih postajah očitali pomanjkanje solidarnosti s svojimi tovariši. Na južnem kolodvoru se pa izvršuje služba popolnoma proti predpisom, kar je vsekakor nevarno za življenje železničarjev in tudi nevarno za potujoče občinstvo. Kar po treh tirih izpuščajo pri sestavljanju vlakov vozove, ne pa počasi in le po enem tiru, kakor je predpisano. Na ljubljanskem južnem kolodvoru prav dobro čutijo osobito posledico izvrševanja službe po predpisih v Trstu, odkoder prihajajo tovorni vlaki z velikimi zamudami in ne morejo voziti takozvani tržaški izredni tovorni vlaki.

š **Slov. krščansko-socialne zveze** ženski oddelek je včeraj priredil v novih prestorih svoj prvi zabavni večer.

Vse točke vsprejeda so se dobro izvršile: mešani pevski zbor je pokazal, kako vrlo je napredoval od zadnjega nastopa, deklamovalki pa, da imata nadarjenost in spretnost za take vloge; zlasti pa je „Planšarica“ v prizoru z naših planin s svojim živahnim nastopom ugajala občinstvu, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano. Stolni vikar Luka Smolnikar pa je poskrbel v šaljivem govoru, primernem za Martinovo nedeljo, da je med občinstvom zavladala dobra volja. Naj temu prvemu zabavnemu večeru kmalu slede še mnogi drugi!

š **Zopet konkurz.** Konkurz je razglašen nad imovino Rudolfa Jerssenko, trgovca s storjenim blagom v Ljubljani.

š **Poročila** se je gđ. Elsa Bernatovič, učiteljica z g. Milanom Mikšičem, uradnikom hrv.-slav. zemaljske hipotekarne banke.

š **Mestna občina** prodaja sedaj mleko celi dan. Mlekarna je sedaj na magistratnem dvorišču v lokalni, kjer se je prej vezbala meščanska godba.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Dunaj, 13. novembra. Dunajsko strankarsko vodstvo krščansko-socialnih delavcev je izdalo oklic, da se udeležijo krščansko-socialno delavstvo delavskega praznika za splošno in enako volivno pravico.

Dunaj, 13. novembra. Poslanca dr. Ellenbogen in Maštalka sta bila včeraj v imenu železničarjev pri finančnem ministru dr. Koselu, ki je izjavil, da je pripravljen izplačati v okvirju proračuna gotovo vsoto, a gospodje naj imajo pred očmi, da se mora gibati v gotovih mejah. Nato sta se poslanca podala k dvornemu svetniku v železniškem ministrstvu, popoldne sta pa konferirala z Gautschem, ki je izjavil, da goji napram železničarjem največjo dobrohotnost in upa na ugodne rešitve. Nato sta poslanca imela posvetovanja z delegati železničarjev, ki so izjavili, da pogoji vlade niso zadostni pomiriti gibanja, vendar se pripravljajo se dalje pogajati. Situacija za kompromis je ugodna. To se je takoj sporečilo dvornemu svetniku v žel. ministrstvu. Pasivna resistenca bo nehala v tistem trenutku, ko bodo obravnave oficijelno končane. Železničarji zahtevajo, da jim svoja priznanja vlada zakonito zagotovi in da se izpolni v pol leta. Dalje zahtevajo, da upliva na privatna železniška podjetja, da tudi ona svojim uslužbencem dajo iste pogoje, kakršne je pripravljena dati država. Če se to ne zgodi, ostanejo v pasivni resistenci.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. urad.) V železniškem ministrstvu trdijo o pasivnem odporu železničarjev, da se je položaj znatno zboljšal. Nove instrukcije učinkujejo, da so zamude manjše. Oviranje prometa je manjše, prometne težave na glavnih postajah v premogarskih okrajih so odpravljene. Na Predarlškem so včeraj železničarji sklenili pasivni odpor, a oviran je promet le na postajah, ki se križajo z južno železnico.

Dunaj, 13. nov. Danes so se na vseučilišču v popolnem miru zopet pričela predavanja.

Dunaj, 13. novembra. Španski kralj se je danes pripeljal sem. Vladarja sta se na kolodvoru poljubila. Mesto je okrašeno, prebivalstvo je gesta burno aklamiralo.

Trst, 13. nov. Na socialnedemokratskem shodu je v imenu istrskih proletarcev govoril baron Lazzarini, ki je dejal, da se bo proletariat cele Evrope vzdignil zoper „sveto alianco Avstrija-Rusija-Nemčija“. Za njim je govoril neki liberelec zoper splošno in enako volivno pravico, a so mu vzeli besedo in ga pahnili z odra.

Zagreb, 13. novembra. Včeraj zvečer so se ponovile demonstracije za splošno in enako volivno pravico. Policija in orožniki so razpršili demonstrante, a potem so glavne ulice v lico zaprli. Redarji so s sabljami ranili več oseb. Ena oseba je smrtno ranjena. Redarji imajo ostro nabrušene sablje.

Peterburg, 13. novembra. Kljub vznemirajočim vestem, da se prične tudi tu klanje židov, je bil včerajšnji dan miren. Tudi v Varšavi je bil mir. V Tiflisu je vsled miru odpravljeno obsedno stanje. — V Dorpatu je vojaštvo zopet prepustilo civilnim oblastim skrb za mir.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 11. novembra 1905.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100.—	100 02
4% srebrna renta	99 90	100 10
4% avstrijska krona renta	100.—	100 20
4% zлата renta	118 50	118 70
4% ogrska krona	95 70	95 90
4% zлата	114 15	114 35
4% posojilo dežele Kranjske	99 50	101.—
4% posojila mesta Spljet	100 60	101 60
4% Zader	100.—	100.—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 55	101 55
4% češka dež. banka k. o.	99 75	100.—
4% ž. o.	99 75	100 05
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 70	101 70
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 20	107 20
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 50	101 50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.—	100 40
4% hip. banke	100.—	100 60
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99 50	100 50
4% obl. češke ind. banke	100 25	101 25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	100.—
4% prior. dol. žel.	99 50	100.—
3% juž. žel. kup. 1/1%	316 90	318 90
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 70	101 70

Srečke.		
Srečke od 1. 1860 1/4	190 35	192 35
„ 1864	297.—	301.—
„ tizske	161 10	163 10
„ zem. kreditne I. emisije	299.—	307.—
„ II.	299.—	306 50
„ ogr. hip. banke	264 50	272 50
„ srbske a frs. 100.—	103.—	110 50
„ turske	146 75	147 75
Basilika srečke	24 90	26 90
Kreditne	471.—	481.—
Inomoške	79.—	84.—
Krakovske	91.—	98.—
Ljubljanske	64.—	70.—
Avstr. rud. križa	53.—	54 80
Ogr.	34.—	36.—
Rudolfove	60.—	64.—
Salcburške	72.—	78.—
Dunajske kom.	530.—	541.—

Delnice.		
Južne železnice	119 25	120 25
Državne železnice	669.—	670.—
Avstr. ogrske bančne delnice	1637.—	1648.—
Avstr. kreditne banke	671 75	672 75
Ogrske	780.—	781.—
Živnostenske	247.—	248.—
Premogokop v Mostu (Brüx)	675.—	678.—
Alpanske montan	535.—	536.—
Praške žel. indr. družbe	2610.—	2630.—
Rima-Murányi	534.—	535.—
Trbovljske premog. družbe	291.—	294.—
Avstr. orožne tovr. družbe	578.—	582.—
Češke sladkorne družbe	157.—	161.—

Valute.		
C. kr. cekin	11 36	11 40
20 franki	19 13	19 15
20 marke	23 51	23 59
Severajns	24.—	24 08
Marke	117 65	117 85
Laški bankovci	95 70	95 90
Rublji	254 25	255 25
Dolarji	4 84	5.—

Naravni dobri

brinjevec

1673 16—15 se dobi pri

L. Šebeniku v Sp. Šiški.

V Ribnici nad Mariborom na Štajerskem je služba 2329 2—1

organista in cerkovnika

razpisana do 1. dec. t. l. nastop 1. jan. 1906.

Cerkveno predstojništvo v Ribnici.

IZVOZ SLJIV.

Za 3 krone pošljem 5 kg. najfinejših bosanskih suhih sljiv (češpelj).
Pri naročbi 100 kg. zaračunam 70/75 22,
80/85 20, 85/100 18, 110/120 16 gld.
Lequar (Pekinci) v sodih a 15 gld.
Išče se zastopnikov.

2224 10—5 **Lj. Vuković, Brod n./S.**

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja povodom bolezn i smrti nepozabne soproge računskega svetnika, gospé

Ivane Mrak

za lepe vence in mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, zlasti pa p. n. gospodom uradnikom c. kr. finančnega ravnateljstva, c. kr. finančne prokura-ture in drugih c. kr. uradov finančne uprave svojo najiskrenejšo in odkrito-srčno zahvalo.

V Ljubljani 13. nov. 1905.

2330 Žalujoči ostali.

2328

Tužnim srcem naznanjamo pre-žalostno vest, da nam je po kratki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, umrla nepozabna mati, tašča, sestra, stara mati, gospa

Marija Pogačnik

posestnica na Dobravi pri Kropi

dné 12. novembra v 73. letu svoje starosti.

Pogreb nepozabne rajnice bode dné 14. novembra t. l. popoldne ob 4. uri na Dobravi.

Franc, Anton, Filip, sinovi. Ma-rija Aljančič, Frančiška Pogačnik, Cecilija Pogačnik, Betka Čop, hčere. Franica Gartnar, sestra. Lovro Aljančič, Ivan Čop, zeta. Marija Pogačnik, sinaha. Vsi vnuki in vnukinje.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja ob smrti našega nepozabnega sina in brata, gospoda 2327

Fran Ks. Skula

c. kr. poštnega rač. praktikanta

izrekamo vsem prijateljem in znan-cem najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo čč. gg. duhovnikom za vso tolažbo, ob najtežji uri, visoko-rodni damam za krasne vence, go-spodom uradnikom ljubljanskim in tržaškim, gg. bogoslovcem in č. go-spodom salezijancem in vsem, kateri so prihiteli od blizu in daleč in bla-gega rajnika spremili v tako obiloem številu k večnemu počitku. Bog bodi vsem plačnik! — Priporočamo ga še enkrat v sv. moltev.

V Ljubljani, 13. novembra 1905.

Žalujoča rodbina Skul.

Kupujte

narodni kolek!

Grand hôtel „UNION“

Ljubljana.

Plzensko Monakovsko originalno pivo.

Depot: 2260 8

Anton Kamposch.

P. n.

2258 6—5

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem

preselil

svojo delavnico, oziroma obrt s Turjaškega trga šte. 1

na sv. Petra cesto šte. 27

v hišo gospoda L. Tratnika

ter prošim p. n. gg. naročnike, da bi me v prihodnje obiskavali na ome-njenem mestu.

Potrudil se bodem slavno občinstvo zadovoljiti z elegantnim krojem in solidnim delom ter z najnovejšo, času primerno modo.

S spoštovanjem J. Ložar, krojač.

se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi tr-govci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim tr-govcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kako poroštvo, niti doposlati po-2304 2 samnih delov.

Zidarji in težaki

se sprejmó takoj pri stavbeniku

F. Trummlerju

2332 3—1

Pred škofijo 3, Ljubljana.

Družinska pratika

za leto 1906.

„Družinska pratika“ za leto 1906

s krasno barveno sliko: Svefa družina na ovitku, je najlepša izmed slovenskih pratik. Nje vsebina je zelo zanimiva in raznovrstna ter ima mnogo ličnih slik. — Cena posamnim komadom 24 vinarjev. Odjemalci na debelo dobé jo mnogo ceneje pri naslednjih trdkah v Ljubljani:

Auer-Korenčan, F. M. Schmitt, J. Kordik, A. Krisper, H. Ničman, V. Petričič in H. Kenda.

Dobiva se in zahteva naj se v vseh trgovinah na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem.

Usojam se gospodom zdravnikom in častitemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem se **preselil** s svojo

trgovino za kirurg. instrumente, bandage itd.

s sv. Petra nasipa šte. 7

na sv. Petra nasip št. 21.

Velespoštovanjem

K. Piotrowski, Ljubljana.

2321 2—2

Grand hôtel „UNION“

Ljubljana.

(Ravnateljstvo Ant. Kamposch.)

V torek 14. novembra t. l.

v veliki dvorani

Začetek ob 8. uri. o Vstopnina 60 v.

vojaški koncert

popolne godbe c. in kr. pešpolka št. 27 Leopold II., kralj Belgijcev.

Točilo se bode sosebno plzensko in monakovsko pivo.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 6

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje

zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni

izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.